

COMMISSIE FINANCIËN & VEILIGHEID

griffier van de raadscommissie
martijn.kest@griffie.groningen.nl
tel 050-367 77689

VERGADERSTUK

vergaderdatum: 20 september 2006

onderwerp: Jaarverslag Rekenkamercommissie 2005

Jaarverslag 2005

Rekenkamercommissie gemeente Groningen

Secretariaat:

Postbus 20.001

9700 PB Groningen

tel. 050 – 367 7727

e-mail: peter.kommerij@griffie.groningen.nl

website: www.groningen.nl/rkc

mei 2006

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
In 2005 uitgevoerde onderzoeken	
- Nazorgonderzoek slot- en nacalculaties	4
- Rekenkamerbrief reserves en voorzieningen	4
- Onderzoek Veilingterrein Peizerweg	6
- Onderzoek CiBoGa	7
- Onderzoek aankoop voormalig gebouw Waterbedrijf	8
Verdere activiteiten	
- Programmabegroting	9
- Gemeentelijke dienstverlening	10
- Sportcentrum Kardingse	10
- Benchmarking bij de gemeente	11
- Automatisering	11
- De rekenkamercommissie na 2005	12
- Bezoeken van secretarisbijeenkomsten van de NVRR en de Dag van de Lokale Rekenkamer	12
- Financieel overzicht Rekenkamercommissie	12
- Samenstelling van de commissie	13

Inleiding

Net als voorgaande jaren wil de rekenkamercommissie met dit jaarverslag de raad informeren over datgene wat de commissie in het afgelopen jaar heeft uitgevoerd. Ook wil de rekenkamercommissie hiermee verantwoording afleggen over de uitgevoerde activiteiten. Afgelopen jaar zijn er meerdere onderzoeken op touw gezet. Ook zijn er andere initiatieven genomen om de rol en betekenis van de rekenkamercommissie verder voor het voetlicht te brengen. Het zwaartepunt lag wat betreft de onderzoeken in de tweede helft van het jaar, waarin gewerkt is aan het onderzoek inzake CiBoGa en het door de raad gevraagde onderzoek naar de oorzaken van het tekort op de herontwikkeling van het veilingterrein aan de Peizerweg.

De rekenkamercommissie is ook bezig geweest met andere onderwerpen die niet direct in een onderzoeksverslag zijn uitgemond, maar die anderszins bij de raad zijn beland. Een voorbeeld hiervan is de aandacht van de rekenkamercommissie voor de programmabegroting. Aanvankelijk was het de bedoeling hier onderzoek naar te doen, maar dat is uiteindelijk uitgemond in een gesprek met de fractievoorzitters. Dat leidde tot het samenstellen van een werkgroepje bestaande uit raadsleden en ambtenaren, die samen hebben gekeken hoe de programmabegroting verder verbeterd zou kunnen worden. Dit voorbeeld geeft aan dat er voor de rekenkamercommissie naast het uitbrengen van onderzoeksverslagen ook andere methoden zijn om de controlerende rol van de raad te versterken.

Naast onderzoeken heeft de rekenkamercommissie zich beziggehouden met evaluatie. In het kader van een externe studieopdracht is de rekenkamer-commissie geëvalueerd en dit heeft een aantal verbeterpunten voor de toekomst opgeleverd. Uiteindelijk is dit uitgemond in het raadsvoorstel 'de rekenkamercommissie na de raadsverkiezingen 2006'. Daarin zijn voorstellen aan de raad gedaan over het functioneren van de rekenkamercommissie in de nieuwe raadsperiode. Belangrijkste verandering die dit heeft opgeleverd is dat de raad heeft gekozen voor een externe rekenkamervoorzitter vanaf 2006.

In voorgaande jaren was het de gewoonte dat de rekenkamercommissie het jaarverslag presenteerde samen met het jaarplan. Voor dit jaar is besloten om dit los te koppelen. De nieuwe leden van de rekenkamercommissie zijn inmiddels benoemd. Ook is de nieuwe voorzitter door de raad benoemd op 31 mei jl. Om ook de nieuwe voorzitter de gelegenheid te geven om op de inhoud van het onderzoeksplan invloed uit te oefenen, is besloten om jaarverslag en jaarplan los te koppelen. U hebt nu het jaarverslag 2005 in handen, het jaarplan 2006 krijgt u eind juni toegestuurd.

In 2005 uitgevoerde onderzoeken

Nazorgonderzoek slot- en nacalculaties

In 1998 heeft de Rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar slot- en nacalculaties. Daaruit bleek dat de onderzochte slot- en nacalculaties nogal gebrekkig waren, veel te laat waren opgesteld en een beperkt oordeel mogelijk maakten over het verloop en de uitvoering van de projecten. Vervolgens zijn er, na discussie met het college van B&W en de raad, nieuwe richtlijnen vastgesteld voor het opstellen van slot- en nacalculaties. Deze richtlijnen zijn opgenomen in het Handboek Financieel Beheer.

Eind 2004 en begin 2005 heeft de Rekenkamercommissie een zogenaamd nazorgonderzoek gedaan om te onderzoeken of de in 1998 door de raad overgenomen aanbevelingen in praktijk werden gebracht. Daartoe zijn alle vanaf 2000 in de voortgangsrapportages aangekondigde slot- en nacalculaties geïnventariseerd en is op basis van de investeringsoverzichten een lijst met (bijna) afgeronde projecten opgesteld. Hieruit bleek dat sinds 2002 geen slot- en nacalculaties meer waren voorgelegd aan de raad, terwijl er wel allerlei investeringsprojecten waren afgerond in die periode. Het onderzoeksrapport hierover is op 30 maart 2005 door de raad vastgesteld en de aanbevelingen zijn hierbij overgenomen. Het gaat om de volgende aanbevelingen:

- Er op toe te zien dat slot- en nacalculaties tijdig aan de raad voorgelegd worden, namelijk als 90% van een project is afgerond en de verwachting bestaat dat het plan verder volgens de exploitatieopzet zal verlopen;
- Er op toe te zien dat bij het opstellen van de slot- en nacalculaties de voorschriften, zoals die zijn opgenomen in het Financieel Handboek, worden nageleefd.
- Het college van B&W te verzoeken om voortaan in de voortgangsrapportages I en II concreet aan te geven wanneer de raad de aangekondigde slotcalculatie of nacalculatie tegemoet kan zien.

Vooraf het nakomen van die laatste aanbeveling moet er toe leiden dat voor de raad beter inzichtelijk is welke slotcalculaties men wanneer tegemoet kan zien.

Rekenkamerbrief reserves en voorzieningen

In juni 2005 heeft de rekenkamercommissie een brief over reserves en voorzieningen aan de raad gestuurd. In ons vorige jaarverslag is hier al over gerapporteerd. Hierin wordt gewezen op het belang van het goed op orde hebben van reserves en voorzieningen. Naar aanleiding van dossierstudie en een gesprek met de concerncontroller over dit onderwerp doet de rekenkamercommissie de volgende aanbevelingen:

1. Het zou goed zijn om aparte egaliseringsreserves onder dienstniveau af te schaffen. Het gaat dan voornamelijk om reserves bij OCSW (voor Karding, Natuurmuseum, Muziekschool, welzijnsaccommodaties, cultuur, voormalige schoolgebouwen, gymnastieklokalen), die toch al voortdurend op nul staan en die uit oogpunt van bedrijfsvoering niet echt noodzakelijk zijn: de dienstegaliseringsreserve moet hierin kunnen voorzien.
Alle dienstegaliseringsreserves afschaffen lijkt ons geen goede aanbeveling. Politiek gezien is het misschien wenselijk, maar voor de organisatie wordt het heel lastig om snel te kunnen handelen in geval van tegenvallers.
2. De hoogte van de dienstegaliseringsreserves (DER) zou beter gerelateerd moeten worden aan het risicoprofiel per dienst in plaats van de 0.75 – 1.5%

vuistregel. Het risicoprofiel van elke dienst moet in de rekening duidelijk worden omschreven en op gezette tijden worden geactualiseerd.

3. Wanneer er een beroep op de reserves wordt gedaan, zou duidelijk aangegeven moeten worden of er sprake is van 'politieke' uitgaven of van exploitatie-uitgaven. De gemeente is bij uitstek een 'uitgavenorganisatie' als het gaat om bijvoorbeeld uitgaven voor welzijnsvoorzieningen in de stad of de aanleg van straten en wegen. Daar wordt de gemeente namelijk op afgerekend. Daarnaast zijn er de uitgaven voor de reguliere exploitatie van gemeentelijke diensten. Om het beroep op de reserves helderder te maken, zouden deze twee geldstromen daarbij duidelijker onderscheiden moeten worden. Daarbij dient ook aangegeven te worden wat de oorzaken waren van het aanspraak maken op de reserves (ziekte, slecht begroot, onverwachte meerkosten etc.).
4. De noodzaak voor het aanhouden van reserves en voorzieningen moet explicieter worden verwoord dan nu het geval is. In de rekeningboekwerken van 2003 staat weliswaar aangegeven welk doel ze hebben, met een indicatie van de looptijd en de gewenste omvang, maar dat is nogal summier. Ook ontbreekt bij de omschrijving een rechtvaardiging van de omvang. De raad kan niet echt controleren of er misschien teveel dan wel te weinig in zit. Daarnaast zou het initiatief tot het opheffen van een reserve per definitie bij het college van B&W moeten liggen. Het is daarbij zaak dat er niet onnodig geld op de plank blijft liggen in de vorm van het aanhouden van een reserve die niet strikt noodzakelijk is.

Het college van B&W heeft in reactie hierop aangegeven dat het al van plan was om het totale weerstandsvermogen onder de loep te nemen. Daarbij worden de aanbevelingen van de rekenkamercommissie meegenomen. De raad kan hierover in 2006 een notitie van het college van B&W tegemoet zien. Wanneer de raad deze notitie bespreekt zal de notitie van de rekenkamercommissie bij deze discussie worden betrokken en kan de raad een besluit nemen over het al dan niet overnemen van de aanbevelingen.

Onderzoek Veilingterrein Peizerweg

Tijdens de raadsvergadering van 9 november 2005 heeft de raad een motie aangenomen waarin de rekenkamercommissie werd verzocht om onderzoek te doen naar het ontstane tekort van 4,7 miljoen euro op de herontwikkeling van het voormalig veilingterrein aan de Peizerweg. Dit terrein was in 1997 aangekocht door de gemeente met als doel om de veilingbedrijven die daar gehuisvest waren op een andere locatie een goede nieuwe start te geven. Vervolgens zou het terrein herontwikkeld worden met als mogelijke bestemming de meubelbranche. Verwachting was dat dit minimaal budgettair neutraal zou kunnen plaatsvinden. In 2005 presenteerde het college van B&W een herontwikkelingsplan voor dit gebied, waaruit bleek dat de gemeente 4,7 miljoen euro zou moeten bijdragen om de dekking sluitend te krijgen.

De rekenkamercommissie besloot in november 2005 om op dit verzoek van de raad in te gaan. Voor het onderzoek is dossierstudie gedaan en zijn er interviews afgenomen met sleutelfiguren rond dit project. In het onderzoeksverslag wordt inzichtelijk gemaakt hoe het tekort van 4,7 miljoen heeft kunnen ontstaan (onder andere door een forse aankoopprijs, oplopende rentekosten en tegenvallende opbrengsten door het wijzigen van de bestemming). Ook wordt duidelijk dat de raad niet op alle punten betrokken is bij genomen beslissingen. Zo was in het voorstel uit 1997 opgenomen dat het veilingbedrijf nog een extra bedrag zou krijgen wanneer het terrein met winst zou worden herontwikkeld. Maar uit het onderzoek bleek dat het afgesproken bedrag al lang was uitbetaald, zonder dat er zicht op was dat het terrein met winst herontwikkeld zou worden en zonder dat de raad hierin gekend was. Ook is de beoogde bestemming van het veilingterrein, namelijk meubelbranche, gewijzigd. De raad is hiervan op de hoogte gesteld door middel van het raadsvoorstel inzake Detailhandel en Leisure. Maar wat de financiële gevolgen van deze keus zouden zijn, namelijk dat het erg moeilijk zou worden om het terrein nog budgettair te herontwikkelen, is niet aan de raad gemeld.

Op basis van dit onderzoek heeft de rekenkamercommissie de volgende aanbevelingen aan de raad gedaan, die vervolgens door de raad zijn overgenomen:

- het college van B&W dient de raad over de uitvoering van een raadsbesluit beter, adequater en vollediger te informeren.
- raad en college van B&W dienen duidelijke afspraken te maken over de manier waarop de raad wordt ingelicht over de voortgang en ontwikkelingen van projecten.

Het onderzoeksverslag is besproken in de raadsvergadering van 15 februari 2006. Daarbij is door de raad besloten de aanbevelingen over te nemen. Tevens is in diezelfde raadsvergadering het herontwikkelingsplan betreffende het veilingterrein vastgesteld.

Onderzoek informatievoorziening bouwproject CiBoGa

Het grootste onderzoek uit het jaarplan 2005 betrof het onderzoek naar het bouwproject CiBoGa. Daarbij is vooral ingezoomd op de informatievoorziening aan de raad en de vraag hoe de raad goed op de hoogte blijft van langerlopende en complexe projecten als CiBoGa. Bedoeling was ook dat het onderzoek een handreiking zou opleveren. Deze zou in de toekomst de raad moeten kunnen helpen om goed op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen bij dergelijk projecten. Zo zou de raad op belangrijke momenten in het proces kunnen sturen of bijsturen. Dit onderzoek is in opdracht van de rekenkamercommissie uitgevoerd door bestuurskundig onderzoeksbureau Partners + Pröpper uit Vught. Drie vragen stonden daarbij centraal: hoe is de informatievoorziening aan de raad over dit project tot nog toe verlopen? Kan de raad met deze informatie zijn wettelijke taken goed uitoefenen? Hoe is de rolverdeling tussen de raad, het college en de ambtelijke organisatie?

Uit het onderzoek komt naar voren dat de informatievoorziening op diverse punten een stuk beter had gekund in het licht van de wettelijke taken die de raad dient te vervullen. De rekenkamercommissie komt tot de conclusie dat de raad op basis van de verstrekte informatie over het project en de voortgang ervan, op diverse belangrijke momenten in het proces onvoldoende heeft kunnen sturen. Daardoor is de raad min of meer aan de zijlijn komen te staan. Ook zijn er aan het begin van het proces geen of onvoldoende afspraken gemaakt tussen raad en college over de mate en momenten van informatievoorziening. Dat had tot gevolg dat het college van B&W grotendeels 'carte blanche' kreeg bij de uitvoering van het project. Het onderzoeksverslag bevat tevens een handreiking die als model kan dienen voor het beter informeren van de raad.

In het raadsdebat over het onderzoek CiBoGa op 15 februari 2006 hebben de raadsleden in meerderheid aangegeven dat de informatievoorziening op een aantal punten beter had gemoeten, maar dat ze er niet direct van overtuigd zijn dat de handreiking een goed instrument is om de informatievoorziening te verbeteren. De rekenkamercommissie vindt dat jammer, omdat zij de handreiking ziet als een ideaal startpunt van de discussie tussen college van B&W en de raad over hoe de informatievoorziening verbeterd zou kunnen worden. De aanbevelingen van de rekenkamercommissie zijn in gewijzigde vorm overgenomen. De raad heeft daarbij uiteindelijk het volgende vastgesteld:

- I. met het college van B&W in gesprek te gaan en naar aanleiding van het onderzoek verbeteringen in de informatievoorziening te realiseren;
- II. nadere afspraken te maken over de actieve informatieplicht van het college van B&W;
- III. daartoe een gemeentelijke leidraad op te stellen.

De rekenkamercommissie ziet de discussie tussen raad en college over hoe de informatievoorziening aan de raad verbeterd kan worden en de uitwerking van de leidraad met belangstelling tegemoet.

Onderzoek naar aankoop voormalig pand waterbedrijf

In de sliptestream van het onderzoek CiBoGa heeft de rekenkamercommissie zelf een klein onderzoek uitgevoerd naar de aankoop van het pand van het voormalig waterbedrijf nabij het CiBoGa-terrein. Dit pand is op een gegeven moment aangekocht met geld uit de grondexploitatie van CiBoGa met het idee dat dit terugverdiend zou worden. Hier is nooit een separaat voorstel aan de raad over voorgelegd, zo bleek uit het onderzoek. Wel is het meegenomen bij de vaststelling van het bestemmingsplan CiGa, maar toen was de notariële akte voor de aankoop van dit pand al gepasseerd. Het voorstel tot aankoop had tijdiger en adequater aan de raad voorgelegd moeten worden. De raad heeft de volgende aanbevelingen bij dit onderzoek overgenomen:

- Het college dient zich beter aan de afspraken met de raad te houden ten aanzien van het aankopen van panden. Dat betekent dat wanneer er panden worden aangekocht buiten een plangebied waar de raad reeds mee heeft ingestemd, het voorstel tot aankoop eerst aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.
- De rekenkamercommissie adviseert om de bestaande afspraken over het aankopen van onroerende goederen door de gemeente tegen het licht te houden, in de raadscommissie te bespreken en te herbevestigen, zodat voor iedereen duidelijk is hoe de taakverdeling daaromtrent is.

Verdere activiteiten

Programmabegroting

In het jaarplan 2005 kondigde de rekenkamercommissie aan onderzoek te gaan doen naar de programmabegroting. Focus daarbij zou gericht zijn op de mate waarin dit instrument voldoet aan twee vragen:

- in hoeverre stelt de programmabegroting de raad in staat goed te sturen;
- voldoet de programmabegroting aan de in het BBV gestelde eisen.

De rekenkamercommissie heeft vervolgens vooronderzoek gedaan naar de programmabegroting 2005. Daaruit kwam naar voren dat de begroting in deze vorm niet geschikt is als instrument voor de raad om te sturen, keuzes te maken en duidelijke afspraken te maken op grond waarvan de raad het college kan controleren bij de bespreking van de rekening. Daarom besloot de rekenkamercommissie al in een vroeg stadium om het onderzoek niet door te zetten, maar om met de fractievoorzitters van alle partijen om de tafel te gaan zitten, de eerste bevindingen voor te leggen en hierover de discussie aan te gaan. Dit gesprek vond plaats op 7 juni 2005 en daaruit bleek dat de fractievoorzitters het beeld dat de rekenkamercommissie had deelden. Daarop besloot de rekenkamercommissie het onderzoek niet verder door te zetten, maar aan te dringen op directe verbetering van de eerstvolgende programmabegroting. Door middel van een praktische aanpak zou in enkele jaren, in de vorm van een soort groeimodel, de programmabegroting substantieel verbeterd moeten worden. In overleg met het presidium is toen aan alle fracties gevraagd welke onderwerpen verbeterd zouden kunnen worden. Uit de lijst die dat opleverde is door een werkgroepje van raadsleden, aangevuld met ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de totstandkoming van de programmabegroting, een selectie van acht onderwerpen gemaakt die specifieke aandacht zouden krijgen in de programmabegroting 2006, zodat de raad hierdoor over betere sturingsinformatie zou beschikken. Het gaat om de volgende acht onderwerpen:

- nadere informatie over parkeerbedrijf;
- wijkvernieuwing: meer inzicht in meerjarenplanning en concretere omschrijving van activiteiten in het begrotingsjaar;
- deelprogramma cultuur: meer inzicht in eigen activiteiten gemeente met concrete prestatiedoelen, ook aandacht voor tariefstelling en gewenst aantal bezoekers;
- deelprogramma welzijn: meer samenhang, betere koppeling met gewenste doelstellingen, concretere beschrijving van de activiteiten;
- onderwijshuisvesting: meer inzicht in onderhoudssituatie en bijbehorende financiële consequenties;
- reïntegratiebeleid SoZaWe: koppeling tussen uitvoering en doelstellingen moet beter, prestaties inzichtelijker maken;
- Stad en Stadhuis: meer ingaan op rol van bewoners in de wijken;
- bedrijfsvoering: verklaring voor afname personeel en toename personeelskosten, meer inzicht in loonbouw.

In de begroting 2006 zijn deze aandachtspunten slechts deels opgepakt. De rekenkamercommissie wijst erop dat dit een mogelijkheid is om in een aantal stappen de begroting te verbeteren en steeds meer aan te laten sluiten op de wensen van de raad, zodat deze over goede sturingsinformatie kan beschikken en zijn kaderstellende en controlerende rol waar kan maken. Inmiddels is er een werkgroep

'minder en beter' ingesteld, die zich bezighoudt met de stroom van stukken naar de raad, de timing en kwaliteit ervan. Daarbij is ook aandacht voor de kwaliteit van de begroting. De rekenkamercommissie zal de stappen van deze commissie nauwgezet volgen en wanneer er aanleiding toe is, zal er alsnog een onderzoek naar de programmabegroting plaatsvinden.

Gemeentelijke dienstverlening

Bij het opstellen van het jaarplan 2005 reageerde een burger op de oproep in de Gezinsbode met een vraag over de dienstverlening van de gemeente aan burgers. Hierbij ging het vooral om de vraag hoe een burger wordt geholpen door de gemeente wanneer deze met een vraag of suggestie komt om in de eigen wijk een openbare voorziening te realiseren, zoals een speeltoestel. Zij kwam op dit idee omdat ze daar zelf minder positieve ervaringen mee had in haar eigen wijk: onduidelijkheid over wie wat besluit en op grond waarvan, moeilijk om de goede ingang bij de gemeente te vinden enz. De rekenkamercommissie besloot dit onderwerp op te pakken en ging daarbij op zoek naar mensen die de afgelopen tijd op eigen initiatief met de gemeente contact opgenomen hadden om een voorziening op het gebied van spelen of verkeer in zijn/haar wijk gerealiseerd te krijgen. Vervolgens zouden deze mensen geïnterviewd worden over zaken als:

- bereikbaarheid,
- hoe snel komt men in contact met de juiste persoon bij de gemeente,
- wordt men teruggebeld over de voortgang van het verzoek en over het uiteindelijke besluit dat is genomen,
- wordt het besluit gemotiveerd?

Doel van het onderzoek was om inzicht te krijgen in de kwaliteit van de dienstverlening op dit gebied.

Daartoe is er aan alle wijkverenigingen en buurtconciërges in de stad een brief geschreven met de vraag of men mensen uit de eigen wijk of omgeving wist die de afgelopen tijd met een dergelijk verzoek de gemeente benaderd hadden. Doel was om een flink aantal namen van mensen te krijgen en deze te interviewen over hun ervaringen. In totaal heeft de rekenkamercommissie ruim 30 reacties gekregen, maar in bijna alle gevallen meldden bestuursleden zich aan. Maar dat zijn de mensen die juist wel toegang tot de gemeente hebben en beschikken over contactpersonen. De rekenkamercommissie was juist op zoek naar mensen die dat niet hadden. Toen bleek dat het niet mogelijk was om voldoende mensen te vinden, kon de rekenkamercommissie niet anders besluiten dan af te zien van dit onderzoek.

Sportcentrum Kardinge

Een ander voornemen dat was opgenomen in het jaarplan 2005 was onderzoek naar een van de werkmaatschappijen van de dienst OCSW. Daarbij is vervolgens ingezoomd op sportcentrum Kardinge als onderdeel van de werkmaatschappij sport en recreatie. Uit vooronderzoek bleek dat het sportcentrum al tien jaar lang niet met de bij de begroting beschikbaar gestelde bijdrage uitkomt en dus moet er elk jaar bij de rekening geld bij. Op dit moment krijgt het sportcentrum een gemeentelijke bijdrage in de exploitatie van 3,5 miljoen euro. Overigens was al langer bekend dat Kardinge problemen had, daarom had het college eerder een nota over de toekomst van Kardinge aangekondigd, waarbij de mogelijkheid van een (gedeeltelijke) privatisering aan de orde zou komen. De rekenkamercommissie heeft een aantal dossiers bestudeerd en een gesprek gehad met ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor Kardinge. Door de onderzoeken naar CiBoGa en het veilingterrein is dit

onderwerp even blijven liggen, maar het is de bedoeling dat er alsnog een nota over wordt uitgebracht door de rekenkamercommissie. De vraag die zich opdringt is of het management van Kardinge over voldoende sturingsinformatie beschikt, zodat men niet voor onaangename verrassingen komt te staan met navenante gevolgen voor de exploitatie. De rekenkamercommissie komt dit jaar op dit onderwerp terug.

Benchmarking bij de gemeente

Naar aanleiding van een benchmarkonderzoek naar de gemeentelijke automatisering vroeg de rekenkamercommissie zich af hoe dit instrument binnen de gemeente wordt ingezet en wat het oplevert. Op verzoek van de rekenkamercommissie wordt door de organisatie jaarlijks bijgehouden aan welke benchmarks de gemeente deelneemt. Benchmarks zijn bedoeld als vergelijkingsmateriaal en om te weten wat je prestaties zijn vergeleken met vergelijkbare gemeenten. Vervolgens zouden uitkomsten van benchmarks moeten leiden tot bepaalde ambities over welk niveau men als gemeente wil nastreven en welke stappen men bereid is daartoe te nemen. De rekenkamercommissie heeft enkele benchmarkonderzoeken bekeken en daaruit komt een beetje het beeld naar voren dat gemiddelde scores mooi genoeg zijn en dat de uitkomsten van de benchmark te weinig worden aangegrepen om zichzelf echt te willen verbeteren. De rekenkamercommissie zal hierover nog een nota maken waarin nader op de bevindingen wordt ingegaan.

Automatisering

In 2003 en 2004 is de rekenkamercommissie al met de gemeentelijke automatisering, de kosten ervan en de standaardisering bezig geweest. Dit heeft in 2004 onder andere geleid tot een gesprek met verantwoordelijke ambtenaren. Zij hebben toen aangegeven dat men volop bezig was met het goed organiseren en stroomlijnen van het CIO. In 2005 is een benchmark verschenen op verzoek van het CIO naar de kwaliteit van de automatiseringsfunctie en de kosten ervan. Deze benchmark is uitgevoerd door bureau Berenschot, die een aantal kengetallen heeft vergeleken met gemiddelden waar ze zelf over beschikken. De uitkomst daarvan is dat de automatiseringsfunctie van de gemeente geen uitschieters naar boven noch naar onderen kent. De rekenkamercommissie constateert op basis van de gesprekken dat de CIO nog volop in een overgangsfase zit en dat het pas over enkele jaren interessant is om te kijken waar de CIO echt staat. De betreffende benchmark is wel mede aanleiding geweest om nog eens goed naar het inzetten van dit instrument te kijken, zoals in de paragraaf hierboven te lezen is.

De rekenkamercommissie na 2005

Mede naar aanleiding van het evaluatie-onderzoek dat in 2005 is uitgevoerd, heeft de rekenkamercommissie een voorstel aan de raad voorgelegd waarmee de contouren voor de rekenkamercommissie in de nieuwe raadsperiode gevormd kunnen worden. Het gaat hierbij onder andere over de samenstelling van de rekenkamercommissie, de onderzoeksonderwerpen en het verkrijgen ervan, het beschikbare budget in relatie tot de onafhankelijke positie van de rekenkamercommissie en de vraag of er een interne of externe voorzitter benoemd moet worden. Dit voorstel heeft na een korte discussie in de raad geleid tot de wens van de raad om voortaan een externe voorzitter te benoemen, om de onafhankelijkheid van de rekenkamercommissie verder te vergroten. Verder wordt in grote lijnen op dezelfde manier doorgewerkt en zal het accent wat meer komen te

liggen op onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid van eerder in gang gezet beleid.

Bezoeken van secretarisbijeenkomsten van de NVRR en Dag van de Lokale Rekenkamer

Ook in 2005 heeft de secretaris van de rekenkamercommissie deelgenomen in de Kring van secretarissen van de NVRR, een groep van secretarissen die drie tot vier keer per jaar bijeen komt om over diverse rekenkameronderwerpen te praten en vooral om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren. Verder heeft een delegatie van de rekenkamercommissie een bezoek gebracht aan jaarlijkse Dag van de Lokale Rekenkamer, die begin oktober door de Lokale Rekenkamer BV in Utrecht was georganiseerd.

Financieel overzicht Rekenkamercommissie

	Inkomsten Begroting 2005	Uitgaven Rekening 2005
Onderzoekskosten	€ 29.000,-	€ 46.260,-
Personele kosten	€ 50.000,-	€ 50.000,-
Vergoeding externe leden RKC	€ 5.000,-	€ 6.720,-
Bureaunkosten		€ 270,-
Lidmaatschap NVRR		€ 750,-
Totaal:	€ 84.000,-	€ 104.000,-

Als gevolg van een raadsbesluit bij de vaststelling van de gemeenterekening 2004 is het overschot van 2003 van 112.000 euro beschikbaar gebleven voor de rekenkamercommissie. Op dat bedrag wordt nu 20.000 euro ingeteerd. Het overschot bedraagt dan 92.000 euro. De raad heeft in december 2005 besloten om eventuele overschotten voorlopig opnieuw te bestemmen voor de rekenkamercommissie. Daarmee is de verwachting dat het de komende paar jaar niet nodig is om het onderzoeksbudget te verhogen.

Het onderzoeksbudget van de Rekenkamercommissie bedraagt 29.000 euro structureel. Daarnaast kan de rekenkamercommissie vanaf 2005 beschikken over een full time secretaris voor secretariële en inhoudelijke ondersteuning (daarvoor was dit 0,5 fte). Voor de vergoeding van de twee externe leden is € 5000 structureel beschikbaar. Van het beschikbare onderzoeksbudget is alleen gebruik gemaakt bij het onderzoek naar het bouwproject CiBoGa, waarvan het grootste deel in 2005 is uitgevoerd. Het onderzoek naar het veilingterrein en het nazorgonderzoek slot- en nacalculatie heeft de rekenkamercommissie zelf uitgevoerd.

De bureaunkosten bestaan uit kosten van het bezoek van drie leden aan de dag van de Lokale Rekenkamer. Door extra bijeenkomsten in verband met de onderzoeken naar het veilingterrein en CiBoGa zijn er extra vergaderingen geweest, waardoor het budget voor de vergoeding van de externe leden is overschreden.

De rekenkamercommissie is in 2005 dertien keer bijeen geweest.

Samenstelling van de commissie:

De rekenkamercommissie bestond in 2005 uit de volgende leden:

David de Jong (voorzitter), Theo Bakker, Martine Visser (in mei 2005 opgevolgd door Hans van der Veen), Linda Voortman, Martin Winter en de externe leden Maarten Allers en Jarko Nieweg. Secretaris is Peter Kommerij.